1846. N° 67.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturday avond.

VRIJDAG, 5 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 3-12 per kwartaal, de bijzonderlijke nommers worden tegen 4 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 4 Junij.

De beide Pinksterdagen zijn op den Hollandschen spoorweg vervoerd 11,760 reizigers en op den Rhijnspoorweg 9,733.

— Volgens den *Utrechtschen Avondpost* zal de Heer Mr. C. W. Opsoomer den 9den dezer zijne inwijdings-redevoering als Hoogleeraar in de Wijsbegeerte te Utrecht in de Nederduitsche taal houden.

— De Voorzitter der Commissie tot het examineren van jongelieden die tot de Hoogescholen of Athenaea willen toegelaten worden, heeft de belanghebbenden ongeroepen, om zich voor het einde van de loopende maand Junij bij gefrankeerde brieven aan te melden aan hem Voorzitter dier Commissie F. de Greve, Raadsheer in den Hoogen Raad te 's Gravenhage, met naauwkeurige opgave van hunne namen, voorplaats, enz. met vermelding van hunnen ouderdom. Wordende tevens voorloopig bekend gemaakt, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft bepaald, dat voor dit jaar de bedoelde commissie hare vergaderingen zal houden te Arnhem; alsmede dat de dag, waarop ieder der belanghebbenden in den loop der maand Augustus aldaar zal worden verwacht, vooral zal worden bijgetijds bekend gemaakt.

— Staat, aanwijzende het aantal Reizigers, benevens de Opbrengsten, gedurende de maand Mei 1846, op den Hollandschen IJzeren Spoorweg.

Vertrek van	Aantal Reizigers.	Opbrengsten van Reizigers en Goederen.
Amsterdam	22,046	f 24,702.65
Haarlem	13,514	8,617.43
Leyden	10,327	5,623.98
's Gravenhage	15,096	19,026.68
Halfweg	116	152.20
De Vogelenbang	685	456.80
De Heiligenmeerbeek	127	62.35
Veenendaal	775	570.15
De Rijp-IJzenbrug	604	388.55
Woerden	108	270.65
Voorschoten	720	391.55
Nieuw-Oost-Kinkel	139	177.30
Verveer van Rijn, Paardenslagtvees, enz.		1,532.20
Totaal	64,542	f 62,190.31½
Bedrag der vorige opgave	148,677	160,592.19½
Totaal Generaal .	213,619	f 222,782.54

Het aantal Reizigers en de opbrengst van den Rhijnspoorweg, gedurende de maand Mei, is als volgt:

Stations:	Aantal Reizigers.	Opbr. van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.
Amsterdam	16,504	f 23,114.20	f 4,073.94
Abcoude	2,026	- 741.50	- 3.95
de Laan van Vreeland	1,212	- 601.90	- 4.65
Nieuwer-Sluis	972	450.90	4.72
Breukelen	1,521	661.95	3.20
Maarssen	1,067	- 491.85	5.50
Utrecht	11,502	- 11,273.35	- 2,618.31
Driebergen	2,564	- 2,258.55	46.99
Maarsbergen en Maarn	412	310.20	1.64
Veenendaal	858	- 617.25	238.88
Ede	1,160	874.85	6.20
Wolfhezen	221	- 160.40	15.83
Arnhem	5,398	- 10,158.40	- 2,822.96
	45,507	f 51,715.30	f 9,846.77
Totale Opbrengst			f 61,562.07

's GRAVENHAGE, 4 Junij.

Op Woensdag den 10den Junij zal aan het hotel van het Gouvernement der Provincie Zuid-Holland te 's Gravenhage bij inschrijving worden verkocht: eene aanzienlijke hoeveelheid gescheurd en ander papier; eenige onbruikbaar geworden schrijflessenaren, stookgereedschappen en verder mobilair.

— Aan den Kapitein-Luitenant ter zee J. Schröder is een buitenlandsch verlof van 8 jaren verleend, om zich naar Pruissen te begeven, tot het oprigten eener Koninklijke marine.

— De acht en twintigste Vergadering der Evangelisch-Luthersche Synode is heden geopend geworden door Z. Exc. den Minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz., vergezeld door den Heer Secretaris Generaal en Adviseur van dat departement.

De leden dezer Synode zijn:

DD. Decker Zimmerman, van Utrecht, Praeses; Matthes, van Heyden, Vice-Praeses; Liman, van Amsterdam, Secretaris; Rendorp, van 's Gravenhage, Secundus Secretaris; Prof. Domela Nieuwenhuis, van Amsterdam; DD. Roll, van Amsterdam; Fortmeijer, van Rotterdam; Hiernux, van Haarlem; Eckhart, van Groningen; de Heeren Glashergen, van Amsterdam; Elsbein, van Amsterdam; Jhr. Mr. de Beeh, Kemper, van Amsterdam; Sadler, van Rotterdam; Mendz, van 's Gravenhage; Ohnen, van Utrecht; Bakker, van Oosterbeek.

ROTTERDAM, 3 Junij.

Men vernemt dat de derde Algemeene Vergadering van de Broederschap der Notarissen in Nederland, op den 24sten dezer zal gehouden worden in de stad het Zwijnshoofd te Arnhem. In de groote zaal zal na den afloop der werkzaamheden een diner worden toebereid voor de leden, die daarvan willen gebruik maken; tevens zal bij die gelegenheid in den fraaijen, aan den zaal belendenden tuin een uitgelezen corps muzijkanten hare beste stukken doen hooren.

— Bij gelegenheid van den wedstrijd op de Maas op Woensdag den 10den dezer, zal ook den Leden der Koninklijke Nederlandsche Jagtclub op de rivier een prachtig Venetiaansch feest worden gegeven, bestaande in vuurwerk, verlichting en muzijk; het corps muzijkanten der Stedelijke Schutterij zal deze laatste uitvoeren, ook gedurende den wedstrijd zullen zij muzijk maken.

AMSTERDAM, 3 Junij.

H. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje is gisteren achtermiddag met eenig gevolg alhier aan het paleis aangekomen, ten einde de eerste der in den grooten schouwburg te geven voorstellingen van Mlle Rachel bij te wonen. H. K. H. heeft op het paleis overnacht en heden morgen met den eersten trein van den Rijn-spoorweg de terugreis naar het Loo aangenomen.

GRONINGEN, 1 Junij.

Eene vreeselijke gebeurtenis, vermoedelijk het gevolg van eene ijzingwekkende misdaad, is in de nabuurschap van Marum voorgevallen. Op den middag van Donderdag U. zond de vrouw van den arbeider J. W. Paalman, te Noordwijk, haar tienjarig dienstmeisje, met een pot gekookt gerstemeel naar haren man, die op het veld arbeidde; kort daarna vond men dat kind, 't welk onder het heengaan van deze spijs gesnoept schijnt te hebben, op den terugweg dood liggen, en kwam ook de arbeider, welke te huis, klagende over ongesteldheid en hevige pijnen in den buik, kwam. Hij begaf zich staat-, ontving geneeskundige hulp, doch overleed reeds ongeveer vier uren daarna. Den volgenden dag heeft dienaangaande een gerechtelijk onderzoek plaats gehad en zijn der beide lijken door deskundigen onderzocht. Er schijnt toch een zwaar vermoeden van vergiftiging tegen de vrouw van den arbeider gerezen te zijn, want zij is terstond daarna gevankelijk naar het waarts gebragt.

— Uit onderscheidene provincien van ons Vaderland wordt gemeld, dat het koren bedekt is met eene soort van roest op de bladen. Dit verschijnsel wordt ook in ons gewest opgemerkt zowel op zand- als op kleigronden. Ook hier wordt het kwaad in het goed worden der bladeren bespeurd, op de bovenste oppervlakte van dezelve, en wel op de bladen het digst aan den wortel. Het eerst ontdekt men kleine hoopjes van een geelachtige kleur, welke in de lengte zijn gespleten en opgevuld met een fijne oranje-gele korreltjes. Deze hier gewoonlijk genomde roestdauw of zoogenoemde korenbrand is een schimmelplantje. Het fijne stof laat gemakkelijk los, wanneer men met de hand over de bladen heen strijkt. Algemeen houdt men het er voor, dat de oorzaak gezocht moet worden in den onvruchtbaren toestand van den grond, veroorzaakt door den veelvuldigen en kouden regen gedurende de laatste acht maanden. De gevolgen dezer kwaal zijn moeijelijk te bepalen; men heeft in de laatste dagen opgemerkt, dat er sommige aren gevonden worden, die van zes tot twaalf der onderste buisjes voor de korrels geheel verloren hadden. Eenige landlieden hebben, in het begin dezer maand, op enkele plaatsen

zelfde kwaad in de tarwe gezien, 't welk tot heden van geen merkbaren invloed op het gewas geweest is. Meer zorgelijk achten wij het voor de rogge, omdat deze veel verder gevorderd is, als zijnde reeds in de aar; dat deze echter eene gezonde kleur blijft behouden, geeft eenige hoop, dat het nadeel aan het gewas niet groot zal worden.

Belangrijk is een dezer dagen medegedeeld berigt over dit verontrustend verschijnsel uit Warffum. Volgens hetzelve schijnt de ziekte voornl te heerschen in rogge, op matte, ongezonde plaatsen, waar het gewas het schraalst is, zoo als op de wend- of keer-akkers en bij de voren, langs de kanten der akkers. De geilste stukken zijn minder aangedaan, en de zoogenoemde jonkers nog slechts in een zeer ligten graad. De ziekte vertoont zich op de binnen- of bovenzijde van het blad, en wel het eerst op de onderste bladeren van den stam, en vooral op hunne uiteinden; doch ook de bovenste bladeren zijn bij vele planten reeds aangedaan, en zijn bij dezulke de onderste reeds geheel verwelkt. De ziekte kenmerkt zich door kleine, onregelmatige stippeltjes, welligt parasiten of woekerplantjes, van eene geelachtige kleur, welke bij eenige wrijving eene geelachtige stof achterlaten, waardoor het blad een eenigzins donkerder aanzien verkrijgt. »Over oorzaak en gevolgen," aldus luidt dit berigt ten slotte, »loopen de meeningen zeer uiteen, en, hoewel men zich vlijt en van gedachte is, dat zij niet geheel vernielend voor de rogge zal zijn, is het toch waarschijnlijk, dat zij ten nadeele van het gewas zal werken, dewijl de planten door de verwelking der bladeren een voornaam voedingsorgaan verliezen."

Men schrijft uit Zwolle, dat de ziekte in de rogge aldaar nog geene gegronde vrees baart en de Landbouwkundige commissie, die dezer dagen binnen die stad vergaderde, door eigene overtuiging en ingewonnen rapporten, van gevoelen was, dat het verschijnsel, aan dat gewas waargenomen, voor als nog geene bezorgdheid voor misgewas konde opleveren.

Met groot leedwezen vernemt men, dat in sommige velden te Uithuistermeden en omstreken, zich de ziekte wederom onder de nieuwe aardappelen vertoont, die in het vorige jaar den aardappeloogst bijna geheel deden. Ook uit Friesland wordt geschreven, dat de ziekte zich aldaar openbaart in sommige velden onder de dorpen Menaldum, Berlikum, Wenz. Omtrent den aard der ziekte, den graad van bederf, de minderere of mindere snelheid van verspreiding kon men aldaar nog niet oordeelen, maar het bevestigt zich maar al te zeer, dat de ziekte zelve zich weder vertoont. De Heer des oogstes beware onze landen voor eene geheele herhaling van de ramp, die ons in het vorige jaar trof, en beschame de hoop des landmans niet, die, vertrouwend op Zijne kracht, met vernieuwden moed, allen ijver en alle kracht heeft ingespannen, om zoo mogelijk door nieuwen zegen vorige rampen te vergoeden!

Prov. Gron. Cour.

— Ook in Gelderland, bij name in sommige dorpen der Neder Betuwe, heeft men in het loof der aardappel-plant de eerste sporen de bekende ziekte bespeurd. Betreffende de soort van aardappelen, in welke het verschijnsel is waargenomen en den mindere of meerderen voortgang van het kwaad, ontbreken tot nu toe bepaalde berigten. Overigens laat de staat der veldgewassen in die streken weinig te wenschen over. De rogge staat over het algemeen zeer voordeelig, alsmede de tarwe, en het zaad is zwaarder, dan sedert jaren het geval was. Indien het schoone weder nog eenigen tijd blijft aanhouden, belooft men zich aldaar eenen goeden oogst.

— Uit Goes wordt nader gemeld, dat alleen die aardappelen weg zijn, welke voor de poting in kalk met zout water gelegd waren, welke proef slechts met eene betrekkelijk geringe hoeveelheid der uitgepote aardappelen aldaar genomen was. De overigen staan, even als de andere gewassen, goed ter velde.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

KAAP DE GOEDE HOOP.

4 April.

De Gouverneur heeft den oorlog aan de Kafferstammen van Gaika verklaard en zelf zich naar de grenzen begeven, om het bevel over de troepen op zich te nemen. Als oorzaak van den oorlog wordt door den Gouverneur in een manifest opgegeven, dat de Kaffers eenige roovers, die onder militaire geleide naar Grahamstad werden vervoerd, met geweld hadden bevrijd. De bewoners van Grahamstad en der andere etablissementen hebben de wapenen opgevat en men gelooft dat de Kaffers streng zullen gekastijd worden.

ZWEDEN.

Een Zweedsch kruidkundige heeft gemeld, een middel te hebben gevonden, om planten en bloemen te balsemen, zoodat zij hun oorsprokelijk aanzien behouden. Deze uitvinding zou zeker eene groote aanwinst voor de kruidkunde zijn, en in de plaats kunnen treden voor het droogen der planten en bloemen, waarmede men zich tot hiertoe heeft moeten behelpen.

RUSLAND.

Gedurende den geheelen winter is de bevolking hier te lande, vooral in de westelijke gouvernementen, door zware ziekten geteisterd geworden, zoodat de steden bijna een derde gedeelte harer inwoners hebben verloren. Daarbij komt nu nog eene thans bevolen lichting van militairen, om het lot van die landstreken zeer beklagenswaardig te maken.

— Men zegt, dat Siberie eene zoo groote menigte goud bevat, dat de ontginning dezer mijnen eene ware omwenteling in de financiele wereld van Europa zal te weeg brengen, even als zulks plaats had bij de ontdekking van Peru. In den tijd van de 14 laatste jaren, is de opbrengst van het goud in dit land vermeerderd, in de verhouding van 1 tot 200. Elf duizend menschen worden dagelijks gebezigd tot het wasschen van het erts, en men zou er wel driemaal zoo veel kunnen gebruiken, zoo men slechts werklieden genoeg konde vinden. Dit gebrek aan handen is de eenige reden, welke belet, dat de markten van Europa met goud uit die rijke streken overstroomd worden.

PORTUGAL.

LISSABON, 22 Mei.

Het nieuw Ministerie is zamengesteld als volgt: de Hertog van Palmela Voorzitter en Minister van Binnenl. zaken; de Hertog van Teiceira voor Oorlog; de Markgraaf van Saldanha, Ruitenl. zaken; de Graaf van Tojal, Geldmiddelen; Souza-Azevedo, Justitie. De Minister voor het Zeewezen was nog niet benoemd.

ITALIE.

NAPELS, 10 Mei.

Sedert gisteren waait hier een buitengewoon hevigen Siroccostorm; de zee bruischt geweldig, het campagna felice is in een dikken graauwen stofnevel gehuld, de Sorrentijnsche kust is geheel voor het gezigt verborgen, en men ziet bijkans niet dan de spits van de kerktoren van Santangelo. Planten, dieren en menschen worden door dezen Afrikaanschen gloed ter aarde geworpen, de straten zijn als uitgestorven en de openbare plaatsen zonder verkeer. De thermometer steeg tot 28° Reaumur (96° Fahrenheit) warmte. De oude krater van den Vesuvius is naar alle zijden met koolzwarte lava bedekt; de nieuwe kegel wast snel aan in denzelfden statigen vorm, dien hij vóór de laatste hevige uitbarsting in 1839 had; hij is van alle kanten zigtbaar en het bovenste gedeelte van den berg is zoo veranderd, dat men slechts onnaauwkeurig den vorm van het vorige jaar daarin kan herkennen. De uitbarstingen, hoewel zwak, volgen elkander toch onophoudelijk op.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 23 Mei.

Bij een Keizerlijk besluit is de algemeene vrijheid van neringen en bedrijven afgekondigd, met uitzondering alleen van de tappers, slagters en bakkersneringen. Tegen betaling van *f* 5.— voor een patent, kan elk voortaan zijn bedrijf vrij uitoefenen.

— Onze regtsgeleerden zien met belangstelling de uitkomsten der zittingen te gemoet, die over de hervormingen van het plan der regtsgeleerd-staatkundige studien gehouden worden. Men hoopt dat aan der wetenschap naast de tot hiertoe bestaande broodstudiën wat meer ruimte zal worden toegedacht. De Tolsvereniging van den Regtsgeleerd-Staatkundigen kring, biedt aan alle aanwezige vrienden dier studie alhier, die den eigentlijken studententijd ontwassen zijn, rijke bronnen tot studie aan, en vreemdelingen kunnen door een der leden ingeleid, kosteloos voor eenige weken toegang bekomen.

[Bij deze berigten voegen wij kwalijk de merkwaardige woorden van den Zweedschen Koning Karel Jan, den vroeger beroemden Franschen Generaal Bernadotte, in een gesprek met zijn vertrouwde, den Graaf Brahe, medegedeeld in 's Konings levensschets door Karel Grosse, en waarvan de herstelling dezer dagen het licht zag, als die Koning na een in ondervinding zoo rijk leven zegt: »Merkt gij niet, hoe de openbare meening zich zonder ophouden voor den loop des tijds, naar het toenemen der bevolking, naar de hieruit voortspruitende nieuwe behoeften en eindelijk naar de vermeerderende rijkerheid en den invloed der onderscheidene betrekkingen der laatste wijzigt? Men kan in dit opzigt niets beters doen, dan met de grootste opmerkzaamheid de wijzigingen gade te slaan, die zij allengskens ondergaat, om ze ter regter ure aan te grijpen en ten goede te leiden, zonder met angstvalligheid zoo lang te wachten, tot zij derwijze aangroeijen, dat eindelijk die stem ook een gemeidende toon aannecmt; want in dit geval zouden slechts de geweldigste veranderingen in staat zijn, hulp aan te brengen." Indien men deze eenige voorzigtigheid huldigt, zich van deze eenige behoedzaamheid bedient, dan heeft men niets te vreezen; alles gaat als van zelf en met eene natuurlijke beweging, want de openbare meening wijzigt zich altijd slechts trapsgewijze, langzaam, men zou kunnen zeggen met zekere traagheid, met bedachtzaamheid. — De natiën, geloof mij, zijn heden ten dage wijzer, dan men veelal denkt, al de geschiktheid om te regeren bestaat dus hierin, dat de Regent noch te haastig, noch te traag is; overhaast zich de regering, al ware het ook bij wezenlijke verbeteringen, dan vindt zij noodzakelijk menige hardnekkige tegenkanting; de volksmeening kan haar met haar zwaren ballast van zeden, gewoonten, vooroordeelen zoo snel niet volgen; gaat de regering daarentegen met overdrevene langzaamheid te werk, dan moet gene haar met geweld voortslepen, en in beide gevallen kan men het haauwelijks vermijden, een gevaarlijken misstap te begaan.]

— In deze week is een onzer grootste marktvlekken, het wijnrijke Langenlois, bijna geheel de prooi der vlammen geworden. Er woei zulk een hevige wind dat er meer dan 200 huizen zijn in den asch gelegd. De brand is in een stal ontstaan, en op grond van vroegere bedreigingen, zoo men vermoedt, aangestoken.

— De onkosten door de buitengewone militaire maatregelen wegens den laatsten opstand in Gallicie aan Oostenrijk veroorzaakt, bedragen omstreeks 300,000 fl. 's maands.

PRUISSEN.

BERLIJN, 30 Mei.

De commissie der vereeniging tot den opbouw van den Keulschen Dom, heeft bekend gemaakt, dat sedert 1842, de som van 447,725 thl. ontvangen was; hierunder waren 200,000 thl. die de Koning van Pruissen uit de Staatsmiddelen had bijgedragen. Het grootste deel dier som was reeds voor den aanbouw besteed, alleen aan de voltooijing van het noorderportaal, 90.000 thl.

In den Elsas zijn in de laatste dagen de levensmiddelen aanmerkelijk in prijs gedaald, omdat men de hoop voedt op eenen overvloedigen oogst.

BEIJEREN.

AUGSBURG, 26 Mei.

Heden is het tusschen het hoofdstation alhier en Obernhausen gelegen deel van onzen spoorweg, die de residentie-stad Munchen met deze plaats en Donauwerth verbinden moet, geopend geworden. Deze spoorweg moet de noordelijke streken van Duitschland met Lindau en met het meer van Constantz in verband brengen.

HANOVER.

De Hoogeschool te Göttingen telt thans 649 studenten, onder welke 199 vreemdelingen; van deze studeren 142 in de Godgeleerdheid, 194 in de Regtsgeleerdheid en 210 in de Geneeskunde.

KEUR-HESSEN.

25 Mei.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft den Iceraar Schell uit Fulda, die van het Roomsche tot het Duitsche Katholicismus is overgegaan, van zijnen post ontzet, onder voorgeven, dat hij door zijnen overgang door de Regering niet meer als in hare dienst staande kan erkend worden. Daar evenwel volgens de Keur-Hessische wet geen dienaar van den Staat zijne betrekking zonder vonnis kan verliezen, zal de Heer Schell zijne zaak in regten vervolgen. Hij heeft dezer dagen een geschrift uitgegeven, ten titel dragende: *Beginselen van het Duitsch Katholicismus*, waarin hij op weinige bladzijden met bijzondere duidelijkheid, kracht en warmte de grondbeginselen van dat geloof bloot legt.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Junij.

Alhier is aangekomen Mitalai Hamet, buitengewoon Gezant van den Bey van Tunis; hij zal 6 weken hier vertoeven en heeft aanzienlijke geschenken voor de Koningin overgebragt, onder welke twee fraaije Arabische paarden uitmunten.

Nadat Prins Lodewijk Napoleon zijne vlugt uit Ham naar Brussel volbragt had, heeft hij zich te Ostende ingescheept en is Woensdag hier aangekomen.

— De gruwelpolitie hier te lande heeft in 1845 opgebragt ruim *f* 80,000,000.

— Alhier heeft men volgens de plannen van den Ingenieur Brunel, drie monster-locomotieven vervaardigd, welker kracht alles van dien aard in Frankrijk en Engeland overtreft. Zij dragen de namen van Great-Western, the Queen en the Premier. De Great-Western, die men den reus der locomotiven noemt, heeft tot middellijn der bewegende raderen 2.42 el; de ketel heeft er een van 4.80 el. Zij weegt 36,000 pond; de tender zonder water of oekes, 10,000 pond. Deze machine heeft een convooi getrokken, ter zwaarte van 156,000 pond. The Premier overtreft haar echter in kracht, dewijl zij een convooi heeft gesleept, dat op 405,000 ponden zwaarte werd geschat.

Ook te Weenen worden geweldige locomotiven vervaardigd; in de werkplaats voor de Gloggnitzer-ijzerbaan is er thans eene vervaardigd, die met den tender en het water te zamen 410 centenaren weegt, en wier lengte ruim 24 voet bedraagt. De middellijn van den cylinder is 17 duimen, de hoogte der wielen vier en een half voet, (deze maat komt nagenoeg overeen met onze Rijnlandsche voeten.)

— De handel-maatschappij en kamer van koophandel van Manchester, heeft aan den eersten minister eene memorie ingediend, om hem te verzoeken het aanbod aan te nemen van den sultan van Borneo, om aan Engeland het eiland Laboan zonder eenige schadevergoeding af te staan. Dit eiland, wordt in deze memorie gezegd, zoude voor ons van zeer veel gewigt zijn, als toevlugtshaven, dewijl er zeer vele steenkolen werden gevonden. Het kon tot station dienen of depôt van de linie van stoombooten, welke tusschen Singapore, Ceylon, Hongkong en de verschillende havens van China is daargesteld. Ook is dit eiland gunstig gelegen tegenover de monding der rivier Borneo en tegenover eene streek lands, welke de sultan op het vaste land aan den heer Brooke heeft afgestaan, om er verscheidene etablissementen op te rigten.

— De *Standard* deelt eenen brief van Gibraltar mede, de bijzonderheden bevattende van een gevecht, hetwelk heeft plaats gehad tusschen de Engelsche brik Fantôme en Barbaryesche zeeroovers. Deze laatsten hadden de koopvaardijbrik Ruth buit gemaakt en naar de kust in de nabijheid van Tetuan gevoerd; de manschap had zich in de sloepen gezet en was te Gibraltar aangekomen. Bij het vernemen van deze zeeroverij vertrok de brik Fantôme van daan naar Treforcas, waar de zeeroovers de brik op strand hadden gezet, ten einde de rijke lading te plunderen. Een gedeelte der manschap landde met het doel om zich weder in het bezit van het vaartuig en van de lading te stellen, en had eenen heftigen strijd tegen de Mooren, die op het strand waren zamengevloeid. Een groot aantal der laatsten werd gedood, vooral ook door het schrootvuur van de Fantôme; een groot gedeelte der rijke lading werd herverd, doch een der officieren van de brik is gedood en zeven anderen gewond.

— In Ierland is het gebruik van maïs thans algemeen, welke het volk zelfs boven de aardappelen verkiest; de kooplieden, die deze zeer duur hadden gehouden, op hoop van goeden afzet in het voorjaar, worden zeer te leur gesteld en zijn thans genoodzaakt die tegen matigen prijs te verkoopen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Junij.

De Regering zal maatregelen nemen, dat de Indische Overland-post zijnen gewonen weg weder over Marseille en niet over Triest neme. Daartoe zullen de tarieven verminderd en de quarantaine te Marseille op 6 dagen bepaald worden; men zal ook niet meer te Malta aanleggen; zoodat de reis van Alexandrie naar Marseille in 7 of 8 dagen zou kunnen geschieden.

— De groote papierfabriek van den Heer Lanteigne te Gouy, is Zondag door een' geweldigen brand vernield; de schade wordt op 400,000 fr. begroot.

— Te Duinkerken hebben den 27sten vrij ernstig onlusten onder het werkvolk plaats gehad, welke door militaire magt is moeten gedempt worden; den 29sten waren de werkzaamheden hervat.

BELGIE.

BRUSSEL, 2 Junij.

De Regering dezer stad heeft 10,000 fr. toegestaan voor de te vieren feesten bij gelegenheid van de opening van den spoorweg van Parijs naar hier, welke op den 14den of 15den is vastgesteld. Te Rijssel zal aan het nieuwe station een maaltijd van 8,000 personen plaats hebben.

— In het Belgisch gedeelte van Luxemburg hebben twee zware branden gewoed; de een heeft te Habrival, den 28sten Mei, 13 huizen, de ander te Fouches den 29sten, 17 huizen in de asch gelegd.

— Maandag ll. was er op de wekelijksche veemarkt te Antwerpen meer vee en tot lager prijzen aangevoerd, dan in de laatste weken. Sedert vele maanden was er in België gebrek aan vet vee. Het gold per pond 5 stuivers.

— Uit Thielt in Vlaanderen wordt gemeld, dat de aardappelen goed groeijen en een' voordeeligen oogst beloven; tarwe en koolzaad staan overheerlijk; de rogge, die minder schoon stond, verbetert dagelijks.

UITTREKSEL VAN HET VERSLAG omtrent den staat der *Leydsche Spaarbank*, uitgebragt door de Commissie benoemd tot opneming der Rekening over het Boekjaar 1845, in de Vergadering van het Leydsch Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, den 14den Mei 1846.

De Commissie door uwe Vergadering met den vereerenden taak belast om den staat der door dit Departement opgerigte Spaarbank over het jaar 1845 op te nemen, heeft zich op uitnoodiging van hare Besturenden op Woensdag den 13den Mei ll., van deze zoo aangenamen pligt gekweten.

Bij vernieuwing bleek het ook haar, hoezeer het gewigt dier zoo nuttige inrigting, en de onvermoeide ijver van Commissarissen en Penningmeester, nooit gemeend kan worden te hoog te worden, en heeft het Departement trotsch mag zijn op dit gedeelte van haren werkkring, hetwelk met zooveel naauwkeurigheid en zorg bestuurd, door dien toenemenden bloei en schoone inkomsten heb tot eere verstrekt.

In weerwil dan ook van het uitgebreide en veelomvattende der administratie, hetwelk uit den aard der zaak zelve voortvloeit, was het haar bij eenige inlichting gemakkelijk zich een duidelijk denkbeeld te vormen van al hetgeen de werkzaamheden betrof.

Zij achtte dan ook niet u de overtuiging te geven, dat alles zich in eene volmaakte orde bevond, gelijk zij zich evenzeer verzekerd heeft van het aanwezen der bij de inrigting behoorende boeken.

Het is haar uit den opgemaakten staat gebleken dat in het jaar 1845 de inleg met de gekapitaliseerde renten heeft bedragen *f* 137,157.92; dat de terugbetaalde gelden hebben beloopen *f* 122,597,42, en de geheele schuld der bank op het einde des jaars 1845 bedroeg de hoogst aanzienlijke som van *f* 531,628.55½, zijnde *f* 14,560.50 meer dan in het jaar 1844. Het getal der boekjes was tot 4,387 geklommen, en overtrof dus dat van het vorige jaar met 240; uit welke vermeerdering in vergelijking met het toegenomen kapitaal blijkt, dat de bank meer en meer aan zijne eigenlijke bestemming beantwoordt, door tot eene bewaarplaats te strekken voor den spaarpenning der minvermogenden. Het getal deelhebbers is echter nog veel aanzienlijker dan dat der boekjes, aangezien er vele daarvan op naam van inrigtingen staan; waardoor dus onderscheidene personen aanspraak maken.

Verder bleek het uwe Commissie dat de waarde der effecten en voorhanden zijnde gelden, ruimschoots de bovengemelde schuld dekken en de gunstigste uitzigten opent voor het voortduren het bestaan en den bloei der bank.

Zij heeft dan ook volstrekt niet geaarzeld ingevolge de bepalingen uwer wet, de haar voorgelegde en door hen opgenomen Rekening goed te keuren, en Besturenden namens het Departement van de door hen gehouden administratie over het afgeloopen jaar ten ontlasten. Zij vereenigde tevens in uwen geest te handelen, door hun den welverdienden dank, die te brengen voor hunne veelvuldige moeite en zorg, en uwe Spaarbank ook voor het vervolg daaraan aan te bevelen.

Voor deugdelijk uittreksel,

H. P. DE BREUK,
Secretaris van het Departement.

STADS BERICHT.

In de maand Mei 1846, zijn binnen de Stad *Leyden* overleden 184 personen, als: 84 Mannen, 28 Vrouwen, 16 Zoons en 16 Dochters, levenloos aangegeven 0.

In dezelfde Maand zijn aldaan geboren 96 kinderen, als 48 Zoons en 48 Dochters.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 2den Junij de Heer P. J. Uylenbroek, van Leyden, in de Letteren, na verdediging zijner Dissertatie: *de Chœro Tragico Græcorum.*

Den 4den Junij de Heer L. H. van Bochove, van Nieuwerkerk op den IJssel, in de Medicijnen, na verdediging zijner Dissertatie: *de Nicolao Tulpio, Anatomes professore celeberrimo.*

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

LEYDEN,
4 Junij 1846.

JAQUES LOUIS ADOLPHE DESERTINE
EN
GERTRUDE PETRONELLE WORMER.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

De Ondergeteekende Directeuren van de *Salon des Variétés van Amsterdam*, hebben de eer te berigten, dat de Tweede en Laatste VOORSTELLING, met de met roem bekende *Arabieren uit de woestijn van Sahra*, onder geleide van *Sidi-Mohamed-Ben-Sdi*, zal plaats hebben op Zaturdag den 6den Junij. Deze Voorstelling zal bestaan in: ***de Zijdewerkers*** of ***de Afschaffing der Loterij***, nieuwe Vaudeville in 1 Bedrijf. Na hetzelve: de *Eerste Afdeeling* van ***de Kunststerrijdingen der Arabieren.*** Vervolgens: (*op vereerend verzoek*) ***het Wetboek der Vrouwen***, nieuwe Vaudeville in 1 Bedrijf. Tot slot: de *Tweede Afdeeling* der ***Arabieren.*** Zullende het Programma dezer Voorstelling nader door groote en kleine Affiches worden kenbaar gemaakt.

Aanvang ten ACHT uren.

P. BOAS & N. JUDELS.

Nordischen Cirque,

onder Directie van den Heer **D. GAUTIER.**

Allerlaatste onwederroepelijke Voorstelling

op Zaturdag den 6den Junij, ten voordeele van Mejufvrouw

THÉRÈSE GAUTIER,

VOOR DE EERSTE MAAL:

MAZEPPA OF HET WILDE PAARD,

Groote Historische Pantomime in 1 Bedrijf, met Gevechten en Evolutiën te Voet en te Paard, door al de Leden van het Gezelschap uitgevoerd.

Abonnement Suspendu.

Hunne Geabonneerden worden in de gelegenheid gesteld om reeds voor deze Voorstelling aan het Bureau te kunnen abonneren.

Aanvang ten HALF ZEVEN uren. **D. Gautier.**

De Directeur kan niet nalaten om bij zijn vertrek het geëerde Publiek, ook namens al de leden van zijn Gezelschap, dank te betuigen voor den bijval waarmede hij tot hiertoe zijne ijverige pogingen om de aanschouwers genoegen te verschaffen, heeft mogen bekroond zien, en neemt de vrijheid zijne laatste Voorstelling op aanstaanden Zaturdag Avond aan de welwillende belangstelling der Ingezetenen aan te bevelen.

De Crediteuren in den Failiten Boedel van GYSBERTUS DE JONG, *Verkooper van Gemaalte Kleederen te Leyden*, de Pand- Hypotheek- of Privilegie hebbenden niet uitgezonderd, die de eerste Vergadering ter Verificatie hunner Schuldvorderingen niet hebben bijgewoond, worden ten tweede male opgeroepen, om op Woensdag den 17den dezer maand te verschijnen ter Gehoorzaal der Arrondissements Regtbank alaar, des namiddags ten 2 uren, ten einde alsnog hunne pretentiën in dezen Boedel te doen verifiëren.

Leyden 2 Junij 1846.

De Curateur in vorigenoemd Failissement,
J. J. VAN DER AARWEGEN, *advocaat.*

De onbekende Schuldeischers, bij de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van Mejufvrouw MARIA CARPENTIER, Weduwe van den Heer CORNELIS GERARDUS RIVEAUX, gewoond hebbende te *Leyden*, en aldaar op den 16den April 1846 overleden, worden bij deze in vervolging aan de 1082 van het Burgerlijk Wetboek opgeroepen, om te compareren op Woensdag den 17den Junij 1846, des voormiddags ten elf uren, ten Kantore van den Notaris J. A. VRYN, residerende te *Leyden*, ten einde aan te hooren de Rekening en Verantwoording door de Erfgename in voorschreven Nalatenschap, wegens haar beheer afteleggen.

Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden,

Gelet op Art. 5 van het Plan tot Vereffening en Aflossing van de gevestigde Schuld, ten laste derzelve Stad, gearresteerd bij den Stedelijken Raad op den 13den Junij 1839 en nader gewijzigd op den 9den Maart 1840.

Gezien Zijner Majesteits besluit van den 20sten April 1840, N°. 54, waarbij gemeld Plan is geagreëerd.

Nooden bij deze uit alle **Houders van Schuldbrieven**, ten laste der Stad *Leyden*, rentende 2½, 3 en 3½ pCt., om dezelve, bij inwisseling voor mindere prijzen dan de volle hoofdsom, aan de Stad af te staan en hunne aanbiedingen daartoe *vóór of op den* 18den *Junij aanstaande*, ter Rekenkamer dezer Stad op te geven bij beslotene Biljetten, waarin de naam van den Houder, het Nummer of de Nummers der Obligatiën, de jaarlijksche rente, mitsgaders de prijs, waarvoor dezelve worden aangeboden, duidelijk gesteld moeten voorkomen; terwijl op de buitenkijde der Biljetten de datum der inlevering zal moeten vermeld zijn, vermits, bijaldien het bedrag der ingekomene inschrijvingen de beschikbaar gestelde som mogt te boven gaan, bij aanbiedingen tot gelijke prijzen, de vroegste dagteekening der inlevering den voorrang zal hebben.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Leyden, 4 *Junij* 1846. DU RIEU,
Ter ordonnantie van dezelve,
V. PUTTKAMMER.

Aan de DEELHEBBERS in de Maatschappij tot uitoefening van ***Kust- en Steurhuring-Visscherij*** te *Katwijk*, wordt berigt, dat in de **Algemeene Vergadering**, gehouden den 2den Junij 1846, is besloten tot het doen eener UITDEELING van *f* 5 per Aandeel, en mitsdien de dividend bewijzen over het jaar 1845, betaalbaar 1 Junij 1846, behoorlijk ingevuld, van heden af kunnen worden ontvangen ten Kantore van de Kassiers LEZWIJN & EIGEMAN te *Leyden*.

Een FATSOENLIJK BURGERMAN, met twee nog jonge Kinderen, verlangt, dicht niet ver van de Marn-Poort, ***drie Gemeubileerde Kamers***, *met Kost en Bediening*, opgaaf van Prijs enz., onder Letter O, aan het Bureau van dit Blad.

VERKOOPING in de ***Stads-Bank van Leening te Leyden***, op Dingsdag den 9den Junij 1846, des voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Februarij 1845.

Zijnde daags voor den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 3 JUNIJ.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	à 2½ pCt.	60⅝	60⅝	60⅝
Dito dito	» 3 »	72½	72½	72½
Dito dito	» 4 »	93½	93½	93½
O. L. Leening	» 4 »	93⅞		
Amortisatie Syndicaat	» 4½ »	99⅞		
Dito dito	» 3½ »			
Handel-Maatschappij	» 5 »	169⅝	170⅝	169⅝
Haarlemmermeer	» 5 »			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4 »	110¾		
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.	»			
BELGIE, Certificaten	» 4½ »			
Dito dito	» 2½ »			
Dito bij ROTHSCHILD	» 5 »			
SPANJE, Leen bij Ardoin van 35	» 5 »	20⅛		
Dito, bij dito, onbesp. stukken	» 5 »	19⅛	19⅛	
Dito	» 3 »	38		
Coupons Ardoins	» 3 »	18⅜	18⅞	
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	55	55⅛	55⅛
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	105⅞	106⅛	
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »			
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	96⅛	96⅜	96⅜
Dito bij HOPE	» 4 »	89⅝		
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	88⅝		
Certificaten te Hamburg	» 5 »			
Inschrijving in Assign.	» 5 »			
Certificaten van dito	» 6 »	69⅛	69⅜	
POLEN, Certificaten	» 4 »			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300			
Dito dito	» 500			
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» 3 »			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5 pCt.	102½		
Idem	» 4 »			
Oblig. Metalliek	» 5 »	108⅝		
Idem	» 2½ »			
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500			
Idem 1 April 1839	*f* 250			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 5 pCt.			
ITALIE, van 1843	» 5 »	84⅛		
AMERIKA	» 6 »			
Dito	» 5 »			
Dito Bankactien	» 5 »	4⅜	4⅝	
MEXICO	» 5 »	28½	28⅝	

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. DA LAU.